

Wspomnienie • In memoriam

Wspomnienie o dr. n. biol. Krzysztofie Vorbrodt

W dniu 30 listopada, 2001 roku zmarł w Gliwicach doktor nauk biologicznych Krzysztof Vorbrodt, wieloletni pracownik naukowy Zakładu Biologii Nowotworów Instytutu Onkologii Oddział w Gliwicach. Krzysztof Vorbrodt urodził się 27 grudnia 1927 roku w Wilnie. Ojciec jego był aktorem w teatrach wileńskich, w znanym zespole „Reduta”. Zginął w czasie kampanii wrześniowej w 1939 roku. Podczas II wojny światowej Krzysztof mieszkał w Sosnowcu, gdzie ukończył szkołę podstawową, a następnie po wojnie, gimnazjum i liceum im. St. Staszica. Od roku 1950 do r. 1956 (z przerwą na urlop dziekański z powodu choroby) studiował biologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Specjalizację z zakresu zoologii (histofizjologia i patologia mięśni ryb) ukończył w Zakładzie Anatomii Porównawczej UJ, pod kierownictwem prof. Z. Grodzkiego. W 1955 roku odbył staż naukowy w Pracowni Histochemicznej Zakładu Biologii Nowotworów Instytutu Onkologii w Gliwicach, pod kierunkiem prof. H. Godlewskiego, który pomógł uzyskać „nakaz pracy” i skierowanie K. Vorbrodta do Gliwic.

Mgr K. Vorbrodt rozpoczął pracę w dniu 6 kwietnia 1956 r., na stanowisku asystenta w Pracowni Histochemicznej Zakładu Biologii Nowotworów. Dał się wkrótce poznać jako utalentowany biolog i po dwóch latach pracy uzyskał stanowisko starszego asystenta. Krzysztof został włączony do wspólnych badań z zakresu biologii komórki nowotworowej przy zastosowaniu technik histochemicznych, a także miał powierzone obowiązki prowadzenia dokumentacji mikrograficznej. Zdołał świetnie opanować zarówno czarno-białą, jak i kolorową (w okresie gdy

w Polsce była to jeszcze wielka rzadkość) mikrofotografię. Przez wiele lat prowadził pracownię fotograficzną i robił prace usługowe zarówno dla Zakładu, jak i Instytutu. Wkrótce opanował mikroskopię interferencyjną i mikrokinematografię. Powstały wówczas w Zakładzie pierwsze, unikatowe w Polsce filmy typu „*time-laps*” z życia komórek w warunkach hodowli pozaustrojowej. W roku 1962, Krzysztof Vorbrodt na podstawie pracy pt. „Badania nad rozmieszczeniem białkowych grup -SH i -S-S- w prawidłowej i granulacyjnej tkance łącznej szczura” uzyskał stopień doktora nauk biologicznych, nadany mu przez Radę Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ. Doktor K. Vorbrodt był autorem lub współautorem kilkunastu prac naukowych.

Dr Krzysztof Vorbrodt zdobył szeroki rozgłos swoją świetną wiedzą i znajomością optyki mikroskopowej, służąc innym instytucjom naukowym na Śląsku radą i pomocą. Największym jego osiągnięciem było zbudowanie pierwszego w Polsce (i zdaje się) w centralnej Europie mikrocytofotometru. Przyrząd ten pozwalał, na bardzo małym obszarze pola jądra, jąderka lub cytoplazmy komórki, oznaczać ilościowo natężenie odczynów histochemicznych, co w tym okresie czasu było wielkim osiągnięciem. Wielka szkoda, że przyrząd ten, jak również komora i urządzenie do mikrofilmowania („*time-laps*”) zostały wysłane na złom.

Z okresu pracy w Zakładzie pamiętamy go jako autora wierszy, piosenek i krótkich skeczy, komponowanych na różne „uroczystości” zakładowe. Miał niewątpliwie talent twórczy. Recytował swoje utwory, fraszki i limeryki. Starsi jeszcze wspominają, jak na zakładowych „mikołajkach”, w końcu lat 50., Krzysio krótko skwitował fakt pozostania zagranicą (w Amsterdamie) naszej koleżanki dwuwierszem: „Dobrze damie // W Amsterdamie”. Albo innym razem: „Któryż przyzna się chorąży // Że mu bardzo sztandar ciąży”. Miał wielki dar spostrzegania rzeczy, które umykają naszej uwadze. Był miłośnikiem przyrody; fotografował z niezwykłym wyczuciem piękne drzewa i rośliny. Był autorem dowcipnych albumów fotograficznych i gazetek ściennych - jedynej w owych czasach formie ekspresji swoich myśli, nie zawsze „uczesanych”.

W roku 1973 przeszedł do pracy w Politechnice Śląskiej, gdzie pełnił funkcję kierownika pracowni fotograficznej.

Dr Krzysztof Vorbrodt - to niezwykle barwna postać w Zakładzie. Człowiek o nieprzeciętnej inteligencji, z pasją i znanstwem stosował opanowane do perfekcji wspomniane metody optyczne, konstruował przyrządy i uprawiał fotografię. Z biegiem lat fotografika barwna i czarno-biała stała się jego drugim zawodem. Wybrano go na

członka Polskiego Związku Fotografików. Miał szereg wystaw swoich prac fotograficznych w kraju i zagranicą. Zasłynął jako kreator nowej formy fotograficznej - symetriady. Inspiracją do tych odkryć były zauważone przez niego niepowtarzalne obrazy mikroskopowe komórek i tkanek roślinnych i zwierzęcych oraz złożone refleksy struktur krystalicznych minerałów.

Krzysztof Vorbrodt pochowany jest na cmentarzu przy ul. Lipowej w Gliwicach. Krzysztof Vororodt jest częścią historii Zakładu Biologii Nowotworów.

Prof. dr hab. med. Mieczysław Choraży
Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Gliwicach